

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA UOKiK W POZNANIU

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44

E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, 20 lipca 2010 r.

RPZ 411/2/10/DW

DECYZJA Nr RPZ 15/2010

1. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania antymonopolowego

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za praktykę ograniczającą konkurencję, określoną w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadużywanie przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Jarocin, polegające na narzucaniu uciążliwych warunków przyłączenia obiektu budowlanego do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, przynoszących narzucającemu nieuzasadnione korzyści, w związku z zobowiązaniem odbiorcy do ponoszenia części kosztów robót niestanowiących – co do zakresu – prac związanych z budową przyłącza, o którym mowa w art. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz.U. 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.), tj. ponoszenia kosztów zakupu i montażu nawiertki lub trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania

2. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w związku z naruszeniem art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, nakłada się na Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie karę pieniężną w wysokości **20.000,00 zł** (słownie: dwudziestu tysięcy złotych) płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

W dniu 08.03.2010 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatury w Poznaniu wpłynęła skarga konsumenta na działania Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie (dalej: „PWiK”) polegające m.in. na zastrzeganiu w warunkach przyłączenia budynku wyłączności montażu nawiertki i trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej na koszt odbiorcy. W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes Urzędu”) wszczął postanowieniem z dnia 15.03.2010 r. postępowanie wyjaśniające celem wstępnego zbadania, czy zastrzeżenie przez PWiK wyłączności montażu nawiertki lub trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej na koszt wnioskodawcy jest zgodne z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: „u.o.k.k.”).

Analiza dokumentów i informacji zebranych w toku postępowania wyjaśniającego dała podstawę do podejrzenia, iż w przedmiotowej sprawie mogło nastąpić naruszenie przepisów u.o.k.k. W dniu 18.05.2010 r. Prezes Urzędu wszczął wobec PWiK postępowanie antymonopolowe pod zarzutem nadużywania pozycji dominującej na rynku lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Jarocin, polegającego na narzucaniu uciążliwych warunków przyłączenia obiektu budowlanego do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, przynoszących narzucającemu nieuzasadnione korzyści, w związku z zobowiązaniem odbiorcy do ponoszenia części kosztów robót niestanowiących – co do zakresu – prac związanych z budową przyłącza, o którym mowa w art. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz.U. 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.), tj. ponoszenia kosztów zakupu i montażu nawiertki lub trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego, PWiK pismem z dnia 28.05.2010 r. nie zgodziła się z zarzutem stosowania praktyki ograniczającej konkurencję. Spółka podniosła, iż nawiertka oraz trójnik stanowią część przyłącza i nie należą do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Elementy te nie są bowiem niezbędne do funkcjonowania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, natomiast są one niezbędne do funkcjonowania przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego. Konstatając PWiK podkreśliła, iż ponieważ nawiertka oraz trójnik stanowią część przyłącza, koszt ich montażu spoczywa na odbiorcy zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków.

Pismem z dnia 9 lipca 2010 r., Prezes Urzędu zawiadomił stronę o zakończeniu postępowania oraz pouczył o prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału i prawie do złożenia dodatkowych wyjaśnień. W dniu 14 lipca 2010 r. strona zapoznała się z zebrany materiałem dowodowym.

W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie wpisana jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000116269. Przedmiotem działalności Spółki jest zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z terenu Gminy Jarocin, a jej jedynym współnikiem jest Gmina Jarocin.

Od powstania Spółki tj. od 1997 r. PWiK przysługiwało wyłączne prawo wykonywania przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Sytuacja uległa zmianie w lutym 2000 r., kiedy to podmioty zamierzające przyłączyć się do sieci uzyskały swobodę wyboru podmiotu wykonującego przyłącze. PWiK nie zmieniła jednak warunku przewidującego wyłączność montażu nawiertki lub trójnika na koszt wnioskodawcy.

Procedura przyłączania do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej PWiK jest obecnie uregulowana w uchwale Rady Miejskiej w Jarocinie z dnia 22.12.2008 r. nr XXXIX/354/2008 - Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Zgodnie z § 32 ust. 1 ww. regulaminu, przyłączenie nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej odbywa się na podstawie pisemnego wniosku podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.

Jeżeli są spełnione warunki techniczne umożliwiające przyłączenie nieruchomości, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wydaje osobie ubiegającej się warunki techniczne przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (§33 ust. 1 regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków). Po wykonaniu przyłącza przedsiębiorstwo dokonuje jego odbioru, w tym sprawdzenia, czy zostało ono wykonane zgodnie z warunkami technicznymi wydanymi wcześniej wnioskodawcy. Po dokonaniu odbioru przyłącza i zawarciu umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, PWiK rozpoczyna świadczenie usług na rzecz podmiotu przyłączonego do sieci.

Wydawane przez PWiK wnioskodawcom warunki techniczne przyłączenia obiektu budowlanego do sieci zawierają poza parametrami technicznymi, które musi spełniać budowane przyłącze, także treści wywierające skutki w sferze cywilnoprawnej.

Zgodnie z opracowanym przez PWiK wzorcem warunków technicznych przyłączenia obiektu budowlanego do zewnętrznej sieci wodociągowej i zewnętrznej sieci kanalizacyjnej, *„Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie zastrzega wyłączność montażu nawiertki i trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej na koszt Wnioskodawcy”*

Sieć wodociągową łączy się z przyłączem wodociągowym z zastosowaniem trójnika lub opaski z nawiertką. Łączenie obu przewodów trójnikiem jest możliwe w każdym przypadku, jednakże w przypadku wstawienia trójnika w pracujący przewód wodociągowy powstaje konieczność opróżnienia go z wody na znacznej długości.

Problem opróżnienia przewodu z wody nie występuje w przypadku zastosowania opaski z nawiertką. Łączenie takie polega na umocowaniu na przewodzie wodociągowym specjalnej kształtki z końcówką połączeniową gwintowaną, kielichową lub kołnierзовą za pomocą opaski z końcówkami gwintowanymi. Połączenia takie można wykonać w czasie normalnej eksploatacji przewodu wodociągowego. Dla wykonania połączeń wodociągowych o średnicy 25 mm i 50 mm stosuje się nawiertki wodociągowe o specjalnej konstrukcji, mocowane do przewodu wodociągowego opaską.

W przypadku natomiast włączenia do sieci kanalizacyjnej, przykanalik może być włączony do studzienki rewizyjnej ustawionej na kanale lub bezpośrednio do kanału między studzienkami. Do przyłączenia przykanalików bezpośrednio do kanału między studzienkami ustawia się trójniki.

W roku 2009 na sieci należącej do PWiK zostały wykonane 43 przyłącza kanalizacyjne oraz 80 przyłączy wodociągowych. Wnioskodawcy, zgodnie z wydanymi przez PWiK warunkami technicznymi przyłączenia obiektu budowlanego, obciążani są kosztem montażu nawiertki lub trójnika w wysokości 450 zł.

Montażu nawiertek oraz trójników dokonują przedsiębiorcy, z którymi PWiK posiada podpisane umowy na obsługę sieci. W przypadku sieci wodociągowej montażu dokonuje PUH „Kanbud” Sp. z o.o. w Jarocinie, natomiast w przypadku sieci kanalizacyjnej „Eko-Dbaj” Sp. z o.o. w Jarocinie.

PWiK zawarło w dniu 01.03.2006 r. z PUH „Kanbud” Sp. z o.o. w Jarocinie umowę, na podstawie której Kanbud zobowiązała się wykonywać roboty kontrolne, roboty remontowe, roboty montażowe oraz odcięcia od sieci wodociągowej. Zgodnie z § 4 ust. 1 ww. umowy, Kanbud dokonuje montażu nawiertki przyłączy wodociągowych oraz montażu wodomierzy głównych. Zgodnie z umową ww. prace realizowane są na podstawie pisemnego zlecenia PWiK, który zleca te prace za pomocą „zlecenia pracy”, którego wzór stanowi załącznik do umowy.

Kanbud winien następnie zgłosić zrealizowane prace do Działu Techniczno-Inwestycyjnego PWiK celem dokonania odbioru technicznego oraz przekazać sprawozdanie z wykonanych czynności (§ 4 pkt 4 i 8).

W dniu 23.12.2009 r. PWiK zawarła umowę z „Eko-Dbaj” Sp. z o.o. w Jarocinie dotyczącą zobowiązania Eko-Dbaj do świadczenia usług w zakresie obsługi i utrzymania ciągu technologicznego urządzeń stanowiących własność PWiK w postaci: oczyszczalni ścieków, przepompowni ścieków, przepompowni głównych ścieków wraz z rurociągami tłoczonymi, przepompowni przydomowych ścieków wraz z przykanalikami tłoczonymi, sieci kanalizacyjnej sanitarnej grawitacyjnej i ogólnospławnej wraz z przykanalikami. Wykonawca zapewnia zatem całodobowy nadzór nad systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gotowość do nieprzerwanego odbioru ścieków. Przedsiębiorstwo to posiada wyłączność na montaż trójników na eksploatowanej sieci kanalizacyjnej.

Prezes Urzędu zważył co następuje:

I.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 u.o.k.k., ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Tak określony cel ustawy pozwala przyjąć, iż ma ona charakter publiczny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego. Powyższe przesądza o wyłączeniu możliwości podejmowania przez Prezesa Urzędu działań w celu ochrony interesów indywidualnych

Zgodnie z wyrokiem Sądu Antymonopolowego: „interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien być on ustalony i konkretyzowany. Organ administracji - Prezes Urzędu winien być w toku i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej - art. 7 k.p.a.”¹ Podobnie Sąd Najwyższy stwierdził, iż „ustawa antymonopolowa ma charakter publicznoprawny, zatem jej celem jest słuzenie interesom publicznym. Ingeruje, gdy w wyniku pewnych ogólnych zjawisk zagrożona jest sama instytucja konkurencji. Nie odnosi się do ochrony roszczeń indywidualnych.”²

O tym bowiem, czy dane zachowanie rynkowe przedsiębiorcy stanowi naruszenie interesu publicznego, decyduje nie liczba faktycznie zagrożonych konsumentów lub przedsiębiorców, ale charakter takiej praktyki i jej ewentualne potencjalne skutki wobec innych podmiotów. Przy ocenie praktyki stosowanej przez przedsiębiorcę nie można interesu publicznego traktować wyłącznie w kategoriach ilościowych, trzeba także zważyć na skutki, jakie ta praktyka wywołuje lub może wywoływać na rynku.³

Zakaz nadużywania pozycji dominującej odnosi się zarówno do praktyk o charakterze antykonkurencyjnym, które godzą w samo funkcjonowanie mechanizmu konkurencji, jak i do praktyk o charakterze eksploatacyjnym, które polegają na uzyskiwaniu przez przedsiębiorcę posiadającego pozycję dominującą od innych podmiotów (zarówno kontrahentów jak i konsumentów) świadczeń pozostających w dysproporcji ze świadczeniami na jakie mogliby liczyć w warunkach nieznieskształconej konkurencji na rynku⁴. W przypadku praktyk mających charakter eksploatacyjny, przedsiębiorca posiadający pozycję dominującą wykorzystuje fakt ograniczonej konkurencji na rynku i ograniczonego wyboru po stronie kontrahentów lub konsumentów. Typowymi praktykami eksploatacyjnymi są: pobieranie przez dominanta nadmiernie

¹ Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 04.07.2001 r. sygn. akt XVII Ama 108/00.

² Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29.05.2001 r. sygn. akt I CKN 1217/98.

³ Wyrok Sądu Najwyższego z 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01, Glosa 2004, nr 12, s. 37.

⁴ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.01.2007, III SK 17/06, LEX nr 489018.

wygórowanych cen (art. 9 ust. 2 pkt 1 u.o.k.k.) oraz narzucanie uciążliwych warunków umów przynoszących dominantowi nieuzasadnione korzyści (art. 9 ust. 2 pkt 6 u.o.k.k.).

W niniejszej sprawie zarzucona PWiK praktyka ma charakter eksploatacyjny i polega na obciążaniu konsumentów kosztami robót nie stanowiących, co do zakresu prac związanych z budową przyłącza, tj. kosztami zakupu i montażu nawiertki i trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Działanie PWiK dotyczy wszystkich potencjalnych, przyszłych odbiorców PWiK, którzy zamierzają wykonać przyłącze do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej i są obciążani kosztami, które winno pokrywać PWiK.

W związku z powyższym, mając na uwadze charakter praktyki oraz wywoływane przez nią skutki dla bliżej nieokreślonego kręgu odbiorców PWiK, w ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszej sprawie nastąpiło naruszenie interesu publicznego uzasadniające podjęcie interwencji w postaci wszczęcia wobec przedsiębiorcy postępowania antymonopolowego.

II.

Fakt posiadania przez PWiK statusu przedsiębiorcy nie był kwestionowany w toku postępowania. PWiK jest spółką wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000116269. Przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest m.in. pobór i uzdatnianie wody oraz działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody i odprowadzania ścieków. Spółka ma ponadto status przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę. Prowadząc na terenie gminy Jarocin działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, Spółka realizuje zadania z zakresu wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, które w świetle art. 3 ust. 1 ww. ustawy są zadaniem własnym gminy.

Prowadząc we własnym imieniu działalność gospodarczą PWiK jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a w konsekwencji także przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 u.o.k.k. Jako przedsiębiorca PWiK jest zatem adresatem zakazu stosowania praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 6 i 9 u.o.k.k.

III.

PWiK postawiono zarzut nadużywania pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Jarocin, polegającego na narzucaniu uciążliwych warunków przyłączenia obiektu budowlanego do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, przynoszących narzucającemu nieuzasadnione korzyści, w związku z zobowiązaniem odbiorcy do ponoszenia części kosztów robót niestanowiących – co do zakresu – prac związanych z budową przyłącza, tj. ponoszenia kosztów zakupu i montażu nawiertki lub trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 u.o.k.k., zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców polegające w szczególności na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.

Narzucanie uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści jest jednym z przejawów nadużywania pozycji dominującej. Ma ono miejsce wówczas, gdy dominant – wykorzystując posiadaną siłę rynkową i sytuację przymusową kontrahentów, wynikającą z braku rzeczywistych alternatyw zaopatrzenia na rynku – wymusza na nich określone, niekorzystne zachowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzenie zarzucanej PWiK praktyki wymaga wykazania kumulatywnego spełnienia następujących przesłanek:

1. posiadania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku właściwym,
2. narzucania uciążliwych warunków umów,
3. uciążliwego charakteru narzuconych warunków,
4. osiagania przez przedsiębiorcę nieuzasadnionych korzyści.

Ad 1)

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się zawsze na konkretnym rynku właściwym. Art. 4 pkt 9 u.o.k.k. definiuje rynek właściwy jako rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Na rynek właściwy składa się rynek produktowy oraz rynek geograficzny. W przedmiotowej sprawie rynek właściwy wyznaczony jest przez rodzaj i zasięg działalności Spółki.

Działalność Spółki polega na świadczeniu usług z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze gminy Jarocin. Usługi te nie posiadają substytutów, a Spółka oferując je na wskazanym powyżej obszarze nie spotyka się z żadną konkurencją. Wynika to przede wszystkim z uwarunkowań technologicznych i organizacyjnych dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Aby świadczyć tego rodzaju usługi konieczna jest bowiem odpowiednia infrastruktura techniczna. Istotna bariera kosztowa, a także nieracjonalność przedsięwzięcia polegającego na budowie równoległej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie gminy Jarocin powoduje, iż brak jest alternatywnego systemu wodociągowo – kanalizacyjnego dla systemu pozostającego w dyspozycji Spółki. Warto wskazać, iż aby nowe źródło zaopatrzenia mogło być uznane za alternatywne w stosunku do posiadanych musi ono spełniać wymóg natychmiastowej dostępności bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych⁵.

Powyższe względy decydują o tym, iż rodzaj oraz zasięg geograficzny działalności prowadzonej przez Spółkę, wyznaczają w niniejszej sprawie wymiar produktowy i geograficzny rynku właściwego, o którym mowa w art. 4 pkt 9 u.o.k.k. Rynkiem właściwym w ujęciu produktowym jest zatem rynek usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, natomiast w ujęciu geograficznym, z uwagi na zasięg systemu wodociągowo - kanalizacyjnego oraz regulacje miejscowe, obszar gminy Jarocin.

Na tak określonym rynku właściwym Spółka działa w warunkach monopolu naturalnego, posiadając 100% udział w rynku właściwym, a w konsekwencji pozycję dominującą w rozumieniu art. 4 pkt 10 u.o.k.k. Zgodnie z tym przepisem, przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Domniemywa się jednocześnie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40%.

Spółka jest jedynym podmiotem świadczącym usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze gminy Jarocin, co jest konsekwencją sieciowego charakteru urządzeń służących do dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Ponadto, będąc właścicielem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej PWiK określa w sposób jednostronny warunki przyłączenia podmiotów do tej sieci. To sprawia, iż PWiK dysponuje siłą ekonomiczną, przy użyciu której może działać w znacznym stopniu niezależnie od zachowania

---

⁵ Wyrok SOKiK z dnia 31 maja 2000r., XVII Ama 44/00.

swych kontrahentów i konsumentów, a w szczególności stosować praktyki eksploatacyjne przynoszące jej nieuzasadnione korzyści kosztem odbiorców.

Ad 2)

Drugą przesłanką niezbędną do udowodnienia stosowania przez Spółkę praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest, aby warunki umów zostały kontrahentom narzucone.

Narzucanie warunków umów ma miejsce wówczas, gdy dominant wykorzystując posiadaną siłę rynkową i sytuację przymusową kontrahentów, wynikającą z braku rzeczywistych alternatyw na rynku, wymusza na nich określone zachowania. Źródłem narzucania jest siła rynkowa przedsiębiorstwa pozwalająca na jednostronne dyktowanie warunków umów kontrahentom.

PWiK jako dostawca usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków zajmuje pozycję tzw. monopolisty naturalnego. Prowadzi swoją działalność gospodarczą w warunkach, w których odizolowane od potencjalnych konkurentów zarówno barierą kosztów niezbędnych dla uruchomienia działalności w danej dziedzinie, jak i ustanowioną wcześniej strukturą organizacyjną i technologiczną, dysponuje potencjałem wystarczającym do narzucenia swoim odbiorcom warunków umowy. Narzucanie warunków umów w przedmiotowym przypadku wiąże się zatem z posiadaną przez podmiot dominujący siłą rynkową i, co do zasady, z adhezyjnym charakterem zawieranych umów tj. umów, które są zawierane przez przystąpienie, i w których nie przewiduje się indywidualnego negocjowania warunków. Odnosi się to zarówno do umów na dostarczanie wody i odbiór ścieków, jak również warunków przyłączenia do sieci.

Podkreślić należy, iż warunki przyłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej określane są jednostronnie przez PWiK. Odbiorca wprawdzie nie zawiera z PWiK pisemnej umowy o przyłączenie do sieci, niemniej jednak nie ulega wątpliwości, iż poprzez przyjęcie warunków przyłączenia aprobuje je, co odnosi się zarówno do strony technicznej, jak i wszelkich innych postanowień mających charakter zobowiązań cywilnoprawnych. W przypadku braku akceptacji przez odbiorcę warunków przyłączenia zostałby on pozbawiony możliwości przyłączenia nieruchomości do sieci. W tego typu procedurze, gdzie dostawca jednostronnie ustala warunki przyłączenia, odbiorca w ramach szeroko rozumianej swobody umów ma prawo je przyjąć bądź odmówić ich przyjęcia i w tym właśnie zakresie można mówić o tym, że dostawca usług narzuca ich treść kontrahentowi. Narzucanie polega zatem na postawieniu przez przedsiębiorcę dominującego drugiej strony w sytuacji przymusowej, co ma związek z brakiem możliwości wyboru innego przedsiębiorcy wodociągowo-kanalizacyjnego⁶.

W związku z powyższym należy uznać, iż warunki te zostały odbiorcom narzucone jednostronnym działaniem PWiK.

Ad 3) i 4)

Za uciążliwy uznaje się każdy warunek umowy oznaczający dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju⁷. Definicja ta odwołuje się do kryteriów obiektywnych – typowych relacji umownych występujących na rynku. Dokonując analizy uciążliwości warunków umownych należy rozważyć, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania ich treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umowne.

---

⁶ D. Miąsik [w:] T. Skoczny, *Ustawa o ochronie konkurencji*, Warszawa 2009 s. 691.

⁷ Wyrok Sądu Najwyższego z 14.03.2007 r., sygn. I CSK 454/06.

Osiągane przez podmiot gospodarczy stosujący praktykę ograniczającą konkurencję z art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 u.o.k.k. korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów narzuconych kontrahentowi w relacjach ekwiwalentności wzajemnych świadczeń uczestników umowy. Korzyści nieuzasadnione to korzyści nieusprawiedliwione lub bezprawne. Aby uznać daną korzyść za nieuzasadnioną, konieczne jest uwzględnienie ogółu dóbr i interesów oraz pozytywnych następstw, a także obciążeń wynikających z umowy⁸.

W okolicznościach niniejszej sprawy dla oceny, czy warunki przyłączenia ustalone przez PWiK, przewidujące poniesienie przez wnioskodawcę kosztu montażu nawiertki i trójnika są uciążliwymi warunkami i czy przynoszą one przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści, konieczne jest ustalenie, czy nawiertka oraz trójnik stanowi część przyłącza, czy też część sieci, a w konsekwencji, czy zakup i montaż tych elementów wchodzi w zakres prac związanych z budową przyłącza, o którym mowa w art. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz.U. 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.).

Zgodnie bowiem z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 07.06.2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz.U. 2006, Nr 123, poz. 858 ze zm.), realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Innymi słowy konsekwencją uznania, iż zakup i montaż nawiertki oraz trójnika nie stanowi części prac związanych z budową przyłącza będzie uznanie, iż podmiot przyłączany do sieci, w wyniku działań PWiK obciążony jest kosztami, do ponoszenia których nie jest zobowiązany przepisami prawa.

Wyżej wymieniona ustawa definiuje przyłącze wodociągowe i kanalizacyjne w art. 2 pkt 5 i 6. Zgodnie z definicją legalną zawartą w ustawie:

- a. przyłącze kanalizacyjne jest to odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej;
- b. przyłącze wodociągowe jest to odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę nie reguluje zatem wprost problematyki włączenia przyłączy do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej, którego elementem jest montaż nawiertki lub trójnika, a co za tym idzie zasad jego wykonywania i ponoszenia związanych z tym kosztów. Podobnie żaden z przepisów rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28.06.2006r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 127, poz. 886, dalej: „rozporządzenie taryfowe”) nie reguluje problematyki włączenia przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ani opłat za ich wykonanie.

W szczególności, podstawy obciążania odbiorców ww. kosztami nie stanowi § 5 pkt 7 rozporządzenia taryfowego, zgodnie z którym taryfa powinna zawierać stawkę opłaty za przyłączenie do urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, będących w posiadaniu przedsiębiorstwa, wynikającą z kosztów przeprowadzenia prób technicznych przyłącza wybudowanego przez odbiorcę usług. Powyższy przepis stanowi, iż opłata za przyłączenie do sieci może wynikać wyłącznie z kosztów przeprowadzenia prób technicznych przyłącza. Próba techniczna przyłącza nie może być rozumiana jako wykonanie pewnego dodatkowego zakresu

---

⁸ D. Miąsik [w:] T. Skoczny, *Ustawa o ochronie konkurencji*, Warszawa 2009 s. 697-698.

robót budowlano-inżynierskich, związanych nie z przyłączeniem odbiorcy, lecz z siecią, a więc inwestowaniem w infrastrukturę techniczną przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

W związku z powyższym przyjąć należy, iż włącznie do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej (tzw. wcinka) jest pojęciem wyłącznie umownym, funkcjonującym w obrocie prawnym, któremu określoną treść nadają zwyczaj i praktyka handlowa, a wchodzące w zakres tego pojęcia czynności faktyczne (roboty, usługi) są wyznaczone na podstawie swobodnej woli uczestniczących w nich stron.

W ocenie Prezesa Urzędu, założenie przyjęte przez PWiK, zgodnie z którym ubiegający się o przyłączenie winien ponieść koszt włączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, jako fragmentu przyłącza, nie znajduje uzasadnienia w przepisach obowiązującego prawa i stanowi wyraz narzucania odbiorcom uciążliwych warunków umów, nakładając na nich ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju.

Włączenie jest realizowane każdorazowo do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, będącej – co nie ulega wątpliwości – własnością PWiK. W przeważającej części przypadków sieć wodociągowa i kanalizacyjna znajduje się poza granicami nieruchomości odbiorców PWiK. Stanowiąc zatem część składową gruntu, na którym sieć i wcinka zostały wykonane, wcinka nie może podlegać obrotowi prawnemu i stać się własnością odbiorcy. Mając na uwadze powyższe należy przyjąć, że własność wcinka jest zawsze związana z własnością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, na której wcinka została zrealizowana, a ta jest własnością PWiK.

Odcinek sieci od granicy nieruchomości do miejsca wykonania przyłączenia, zgodnie z definicją legalną przyłącza zawartą w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, nie jest już przyłączem, a fragmentem sieci. Tym samym, wykonując wcinkę na majątku PWiK odbiorca usług inwestuje w cudzą własność, przy czym żadne względy natury prawnej nie uzasadniają dokonywania przez odbiorców nakładów inwestycyjnych na majątku przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Konstatując, zarówno wykonanie odcinka sieci od granicy nieruchomości odbiorcy do miejsca włączenia, jak i samo włączenie jest budową przez odbiorcę fragmentu sieci, która automatycznie staje się własnością PWiK.

W związku z zobowiązaniem odbiorcy do ponoszenia kosztów zakupu i montażu nawiertki oraz trójnika, które stanowią element włączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, PWiK osiągało korzyść majątkową w postaci przeliczenia na odbiorców kosztów, do których poniesienia zobowiązane było PWiK. Nadmierne uprawnienia jednej ze stron stosunków umownych – przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego – wiążą się z odpowiadającymi im uciążliwymi warunkami nakładanymi na drugą stronę umowy, jaką są odbiorcy usług PWiK. W niniejszym przypadku uciążliwość po stronie odbiorców polega na obowiązku ponoszenia nakładów na budowę elementów sieci, których kosztów odbiorcy nie powinni ponosić.

Warto w tym miejscu podnieść, iż zobowiązanie odbiorców do ponoszenia kosztów wykonania wcinka, w tym montażu nawiertki lub trójnika zostało już kilkakrotnie uznane przez Prezes Urzędu za nadużywanie pozycji dominującej m.in. w decyzji z 23.07.2008 r. nr RKR 14/2008; decyzji z 22.08.2008 r. nr RKR 22/2008; decyzji z 30.12.2008 nr RKR 47/2008. Rozpatrując odwołanie od pierwszej z ww. decyzji Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż ustawodawca wyznaczył granicę pomiędzy przyłączem a siecią, jako granicę nieruchomości odbiorcy, dlatego „*tzw. wcinka jest fragmentem sieci należącej do powoda (...) własność wcinka jest zawsze związana z własnością sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, na której wcinka została zrealizowana*”. Analizując analogiczny do niniejszego stan faktyczny Sąd Okręgowy zatem stwierdził, iż „*wykonując zatem wcinkę na majątku powoda odbiorca usługi inwestował w cudzą własność. Wykonanie odcinka sieci od granicy nieruchomości odbiorcy do miejsca włączenia jest budową przez odbiorcę fragmentu sieci.*”⁹ W konsekwencji Sąd przyjął, iż przedsiębiorca wodociągowo-kanalizacyjny

⁹ Wyrok SOKiK z 15.01.2009 r., sygn. XVII AmA 76/08.

uzyskiwał przysporzenie majątkowe w związku z realizowaniem wciniek na koszt odbiorców. Rozwiązanie to było korzystne wyłącznie dla przedsiębiorcy, a tym samym zachwiana została równowaga stron. Uciążliwości dla odbiorców polegały na obowiązku ponoszenia nakładów na budowę wciniek, których nie powinni oni ponosić.

Sąd Apelacyjny w Warszawie rozpatrując apelację od ww. wyroku Sądu Okręgowego, podtrzymał stanowisko, zgodnie z którym wcinka jest fragmentem sieci należącym do przedsiębiorcy, który zobowiązując odbiorców usług do wykonania na własny koszt części robót nie stanowiących prac związanych z budową przyłącza tj. wykonania wciniki do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nadużył pozycji dominującej uzyskując nieuzasadnione korzyści kosztem odbiorców¹⁰. Przedstawione powyżej oceny prawne Prezes Urzędu w całości podziela.

Nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko PWiK, zgodnie z którym montaż trójnika i nawierki na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej stanowi część przyłącza. Jedynym argumentem, na jaki powołuje się Spółka, zawartym także w przedstawionej opinii technicznej jest to, iż sieć może funkcjonować bez wskazanych elementów, natomiast przyłącze nie może funkcjonować bez nawierki lub trójnika. W ocenie Prezesa Urzędu, argument strony sprowadza się do stwierdzenia oczywistego faktu, że do połączenia przyłącza z siecią konieczne jest użycie nawierki lub trójnika. Z powyższego faktu nie wynika jednak w żaden sposób, że wcinka lub jej elementy stanowią część przyłącza i że ich finansowanie spoczywa na odbiorcy usług.

Zwrócić należy także uwagę na pewną niekonsekwencję w podejściu PWiK do kwestii montażu nawierki lub trójnika. Nie budzi wątpliwości działanie Spółki, zgodnie z którym odbiorca ma swobodę wyboru co do przedsiębiorcy, któremu zleca wykonanie przyłącza. Jeżeli nawierka lub trójnik stanowiłyby, jak twierdzi PWiK, element przyłącza, to w konsekwencji swoboda odbiorcy co do wyboru wykonawcy powinna dotyczyć także wykonania nawierki lub trójnika.

Ze względu na ciężący na PWiK obowiązek zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania sieci, nie budzi wątpliwości fakt zlecenia przez Spółkę wybranym przedsiębiorcom określonych robót kontrolnych, remontowych i montażowych. Powyższe może dotyczyć także montażu nawierki lub trójnika, ze względu choćby na ryzyko zanieczyszczenia funkcjonującej sieci. Co do wykonywania tych czynności swoboda wyboru wykonawców omawianych czynności leży po stronie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, które zarówno ponosi odpowiedzialność za podwykonawców jak i pokrywa koszty ich wynagrodzenia. W przypadku natomiast montażu nawierki lub trójnika PWiK wybrało rozwiązanie, zgodnie z którym PWiK samodzielnie wybiera przedsiębiorców do świadczenia ww. usług (co znajduje uzasadnienie dbałością o właściwy stan sieci), jednakże ciężar poniesienia wydatków za wykonanie tych usług przerzuciło na odbiorców.

Działanie PWiK jest przy tym o tyle niekonsekwentne, iż w § 4 umowy zawartej z PUH Kanbud Sp. z o.o. uregulowano kwestię montażu nawierki przyłączy wodociągowych, które są zlecane przez PWiK i zgłaszane po wykonaniu do tego przedsiębiorcy celem odbioru technicznego. Montaż nawierki jest zatem uregulowany w powyższej umowie, która poza tym przypadkiem dotyczy robót wykonywanych przez Kanbud na rzecz PWiK (na odpowiedzialność i koszt PWiK). Konstatując, Spółka zastrzegając wyłączność montażu nawierki i trójnika na koszt odbiorców narzuca odbiorcom uciążliwe warunki umów przynoszące przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści w postaci przerzucenia ww. kosztów na konsumentów.

Ze względu na fakt, iż Spółka w toku postępowania antymonopolowego nie zaniechała praktyki i w dalszym ciągu warunki techniczne przyłączenia budynku zawierają kwestionowane postanowienie, konieczne było wydanie na podstawie art. 10 ust. 1 u.o.k.k. decyzji stwierdzającej praktykę i nakazującej jej zaniechania.

---

¹⁰ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30.10.2009 r., sygn. VI Aca 461/09.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji.

IV.

Zgodnie z treścią art. 106 ust. 1 pkt 1 u.o.k.k., jeżeli przedsiębiorca dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 9 u.o.k.k., Prezes Urzędu może nałożyć na niego w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Rozstrzygnięcie w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej posiada więc charakter uznaniowy. Skuteczna polityka karania wymaga jednak, by w przypadku stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki ograniczającej konkurencję zasadą było nakładanie kary pieniężnej.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniana jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Norma prawna wynikająca z art. 111 ww. ustawy stanowi jedynie, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Nałożona przez Prezesa Urzędu kara pieniężna powinna pełnić funkcję represyjną (tj. stanowić dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej), a także prewencyjną, dyscyplinującą (tj. zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości).

Podstawą do dokonywania wyliczenia przez Prezesa Urzędu nakładanej kary pieniężnej jest wielkość przychodu przedsiębiorstwa za rok poprzedzający wydanie decyzji. PWiK osiągnęła w 2009 r. przychód w wysokości (...) zł.

Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonego w niniejszej decyzji naruszenia. Dokonując tej oceny Prezes Urzędu wziął pod uwagę, że o wadze naruszenia decydują dwie grupy okoliczności: dotyczące (a) natury naruszenia i (b) czynników związanych ze specyfiką rynku oraz działalnością przedsiębiorcy.

W kwestii natury naruszenia wyróżnia się naruszenia bardzo poważne, do których należy zaliczyć przede wszystkim szczególnie szkodliwe horyzontalne ograniczenia konkurencji, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku; naruszenia poważne, do których należy zaliczyć przede wszystkim porozumienia horyzontalne niezaliczane do najpoważniejszych naruszeń, porozumienia pionowe wpływające na cenę lub warunki oferowania produktu, przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do istotnego ograniczenia konkurencji lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów; naruszenia mniej poważne niż wyżej wymienione (naruszenia pozostałe), do których należą m.in. porozumienia wertykalne nie dotyczące ceny lub możliwości odsprzedaży towaru, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej o mniejszej wadze.

Naruszenie zakazu nadużywania pozycji dominującej dokonane przez PWiK należy zaliczyć do naruszeń o mniejszej wadze (naruszeń pozostałych). Kwestionowane zachowanie przedsiębiorcy stanowi praktykę eksploatacyjną polegającą na narzucaniu uciążliwych warunków umów przynoszących przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści. Zachowanie przedsiębiorcy powoduje nieuzasadnione obciążenie odbiorców kosztami zakupu i montażu nawietki lub trójnika na eksploatowanej sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej, z drugiej natomiast strony powoduje powstanie po stronie przedsiębiorcy nieuzasadnionych korzyści w postaci uchylecia się od ponoszenia kosztów, które winny obciążać przedsiębiorcę. Mając na uwadze powyższe względy, postanowiono ustalić kwotę bazową na poziomie 0,07% przychodu, tj. w kwocie (...) zł.

Wymiar kary pieniężnej nakładanej za stosowanie przez przedsiębiorcę praktyk ograniczających konkurencję powinien być uzależniony od wpływu stwierdzonego naruszenia

na rynek. Przedsiębiorca działa w ramach monopolu naturalnego, a więc rynku w 100% skoncentrowanego. Odbiorcy muszą zaakceptować warunki przyłączenia do sieci ustalone jednostronnie przez PWiK, w przeciwnym razie narażają się na odmowę przyłączenia do sieci. Wyżej wymieniona okoliczność winna być potraktowana jako okoliczność zwiększająca wymiar kary. Z drugiej strony, skutki stwierdzonego naruszenia nie są jednak nieodwracalne i nie prowadzą do trudnych do odwrócenia zmian na rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Wystarczająca w tym zakresie jest zmiana warunków technicznych przyłączenia obiektu budowlanego do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej. Przedmiotowa praktyka dotyczy przy tym tylko niewielkiej części podmiotów, którym Przedsiębiorca świadczy usługi, a mianowicie jedynie konsumentów, którzy przyłączani są do funkcjonującej sieci i nie ma charakteru powtarzalnego, albowiem konsument zobowiązany jest do pokrycia kosztów montażu nawiertki lub trójnika tylko raz. Stosowana praktyka wywołała jednak na rynku negatywne skutki, albowiem odbiorcy PWiK zmuszeni byli do ponoszenia kosztów, które powinno ponosić przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Biorąc pod uwagę powyższe, ze względu na czynniki dotyczące charakterystyki i specyfiki rynku oraz działalności Przedsiębiorcy, w ocenie Prezesa Urzędu, zasadne jest podwyższenie na tym etapie kwoty bazowej kary o 10%.

PWiK narzuca podmiotom przyłączanym do sieci obowiązek ponoszenia kosztów montażu nawiertki i trójnika od chwili powstania tj. od 1997 r. Sytuacja odbiorców w tym zakresie nie zmieniła się w roku 2000, w którym Spółka zezwoliła odbiorcom na samodzielny wybór wykonawcy przyłącza, zastrzegając sobie jednak nadal wyłączność montażu nawiertki i trójnika na koszt odbiorcy. Nie można przy tym stwierdzić, iż praktyka była rzadko stosowana i nie wywołała niemal żadnych skutków, albowiem w samym 2009 r. na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej PWiK zostało zrealizowanych ponad 100 przyłączy kanalizacyjnych i wodociągowych. W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, iż ze względu na długotrwałość naruszenia kara pieniężna ustalona na poprzednim etapie winna zostać podwyższona o 50%.

Prezes Urzędu zważył nadto, czy w przedmiotowej sprawie występują okoliczności łagodzące oraz obciążające. W ocenie Prezesa Urzędu, w sprawie nie występują okoliczności obciążające (np. uprzednie naruszenie przepisów ustawy, umyślność naruszenia). Brak w sprawie dowodów, iż PWiK miał zamiar bezpośredni naruszenia przepisów ustawy. Prezes Urzędu nie dostrzegł również żadnych okoliczności łagodzących. W szczególności Przedsiębiorca nie zaniechał stosowania praktyki oraz nie podjął jakiejkolwiek próby zmiany stosowanej praktyki. Ostatecznie zatem karę pieniężną ustalono w wysokości 20.000,00 zł, co stanowi (...) kary maksymalnej.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji..

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w

terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Jarosław Krüger
Dyrektor Delegatury w Poznaniu

Otrzymują:
PWiK Sp. z o.o.
ul. Kasprzaka 1a
63-200 Jarocin